

LUNDS UNIVERSITET
Medicinska fakulteten

Institutionen för hälsovetenskaper
Arbetssterapeutprogrammet

Examensarbete på kandidatnivå 15 hp
Våren 2017

Upplevelse och erfarenhet av sociokulturellt
och sociopolitiskt betingade aktiviteter utifrån
ett turkiskt och ett svensk-turkiskt perspektiv.

Författare: Kerim Arhan

Handledare: Dennis Persson

Lunds universitet
Medicinska fakulteten

Upplevelse och erfarenhet av sociokulturellt och sociopolitiskt betingade aktiviteter utifrån ett turkiskt och ett svensk-turkiskt perspektiv

Abstrakt

Det turkiska samhällsfundamentet vilar på en kollektivistisk värdegrund sammanfogad med en republik inspirerad av Västeuropa som etablerades av Mustafa Kemal Atatürk 1923. Hur påverkar detta individer som bor och verkar i det turkiska samhället och de som immigrerat till det svenska samhället i förhållande till sociokulturellt och sociopolitiskt betingade aktiviteter och aktivitetsval? Studien syftade till att undersöka upplevelser av aktivitet från ett turkiskt och ett svensk-turkiskt kulturperspektiv och eventuella förändringar eller frånvaron av sådana i samband med immigration och över tid. Personer i Sverige med turkisk bakgrund, samt personer i Turkiet har intervjuats. Vidare har observationer i turkiska samhället och turkiska sammanhang i Sverige gjorts. Urval och analys har gjorts i enlighet med Grounded Theory, vilken syftade till att genom en kontinuerlig jämförande process av information generera en teori. Teorin pekar på att personer med anknytning till det turkiska samhället behöver hålla en pragmatisk flexibilitet inför aktiviteter i Turkiet såväl som i Sverige.

Nyckelord

Immigration, förändring, inflytanden, kollektivism, individualism.

Experience of and reflections on sociocultural and sociopolitical occupations from a Turkish and a Swedish-Turkish perspective.

Author/s: Kerim Arhan

Supervisor: Dennis Persson

Bachelor thesis

Abstract

The Turkish society is founded on collectivistic values and norms from the Ottoman empire, merged with a republic influenced by western European standards established by Mustafa Kemal Atatürk in 1923. How does that affect individuals living in Turkey or people that have immigrated to Sweden from Turkey in terms of occupations or occupational choices that can be applied within a sociocultural and sociopolitical context. This study aimed to examine individual experiences of occupations or occupational choices that can be applied within a sociocultural and sociopolitical context and to identify changes or the lack of change in occupation or occupational choices over time after immigration. Individuals in Sweden with Turkish background, and individuals in Turkey have been interviewed. Moreover, observations in the Turkish society and in Turkish contexts in Sweden have been performed. Sample and analysis have been done in accordance with Grounded Theory, including a continuous process of comparing data and information in order to generate a theory. The theory indicates that individuals from Turkey need to maintain a pragmatic flexibility in everyday occupations in Turkey as well as in Sweden.

Keywords

Immigration, change, influences, individualism, collectivism.

Lund University

Faculty of Medicine

Occupational Therapy Programme

Box 157, S-221 00 LUND

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	1
Aktivitet.....	1
Synsätt inom kollektivism, individualism, universalism och relativism.....	2
Syfte.....	4
Metod.....	5
Design.....	5
Datainsamling.....	6
Beskrivning av datainsamling i Sverige.....	7
Beskrivning av datainsamling i Turkiet.....	8
Urval intervjuer	10
Intervjuer tillvägagångssätt.....	11
Analys.....	11
Etiska överväganden.....	12
Resultat.....	12
Kärnvariabel.....	12
Huvudkategorier.....	13
Teori.....	16
Resultatdiskussion.....	18
Metoddiskussion.....	21
Slutsats.....	23
Referenslista.....	24

Bakgrund

Som tredje generationens invandrare från mitt ena föräldraled har jag levd erfarenhet av det svensk-turkiska kulturperspektivet i en generell och subjektiv bemärkelse. Jag har reflekterat över kulturell tillhörighet på grund av mitt personliga intresse av en sammanhangskänsla i detta avseendet, men i denna studien därför att frågor som berör kulturell tillhörighet har blivit allt mer aktuellt och angeläget att reflektera över ur ett samhällsperspektiv och således även ur ett aktivitetsvetenskapligt perspektiv. Det turkiska samhället består av en kollektiv värdegrund från det Osmanska riket men samexisterar med västerländska ideal förknippat med nationalistiska och individualistiska grundvärderingar efter att Mustafa Kemal Atatürk etablerade den sekulariserade Turkiska republiken 1923. Det innebär att huvudreligionen som är Islam inte har ett inflytande på staten. Samhället har dock förändrats i detta avseende sedan datainsamlingen i denna studien genomfördes, men skulle kräva ytterligare datainsamling för att beaktas i samband med detta arbetet. Religionen är stundom och i väsentligt större utsträckning integrerad i vardagen än i Sverige där den ofta är närmast osynlig. Det kan tilläggas att den Turkiska republiken bygger på en gemensam identitet utifrån olika kulturer med ursprung i det Osmanska riket. Utgångspunkten i detta arbete är dock den Turkiska republiken och dess invånare oavsett den individuella kulturidentiteten.

Aktivitet

Aktivitet refererar inte enbart till vad en person gör utan även till vad en person, vill, behöver och förväntas att göra och är en slutsats som man tar upp för reflektion i "Occupational Science in the service of Gaia" (Ikiugu, 2008). I samband med detta menar man även att det sätt på vilket man väljer att använda sina aktiviteter påverkar omvärlden. Vi utför våra aktiviteter utifrån vår världsbild med innehållande värderingar, normer och personliga uppfattningar och attityder, och i det sistnämnda kan detta även ha sina rötter i känslor. Det sistnämnda syftar till känslor vi har inför aktiviteter som vi mot olika bakgrund företar oss (Ikiugu, 2008).

Aktivitet påverkar eller kompromissar den existentiella känslan av meningsfullhet i en given miljö, socialt, kulturellt och spirituellt. För att kunna fördjupa resonemangen kring meningsfullhet hälsa i förhållande till aktivitet måste vi ge ämnet kultur i sammanhanget mycket mer uppmärksamhet (Pooremamali, Persson, Östman & Eklund, 2015). Med de normer och värderingar som en kultur innehåller hittar vi de verktyg som vi behöver för att förstå och tolka vår omvärld: Det är med detta som tillvaron genom våra valda aktiviteter skapar en mening och ett sammanhang som motiverar till struktur och målsättning i vår vardag (Stone, 2005).

Aktivitetsrelaterade fenomen är företeelser i förhållande till det mänskliga "görandet" ur vilka aktivitetsvetenskapliga händelser kan urskiljas, analyseras och tolkas (Ikiugu, 2008). I denna studie används "Culture & Occupation, a model of empowerment in occupational therapy" (Black & Wells, 2007) i förhållande till fyra olika inflytanden som berör och påverkar våra aktivitetsval och sammanhanget i vilket vi utför dem. Dessa består av det personliga, det professionella, samhällets inflytande samt det globala inflytandet. I en globaliserad värld är vi påverkade av större händelser såsom världsekonomiska förändringar, naturkatastrofer och krig. Sådana händelser påverkar våra dagliga aktiviteter och aktivitetsval på ett konkret sätt. Vi väljer kanske att samla in kläder och pengar till utsatta områden. Vi pratar om händelser på arbetsplatsen och i hemmet och lägger mer tid på att följa nyhetsflödet. Man kan vara direkt berörd som vid tsunamin i Indonesien då en anhörig, vän eller bekant skadats eller omkommit, trots att man lever i en skyddad del av världen. Delaktigheten i en kultur är ett socialt fenomen. Kulturen är konstruerad av människor för att vi skall kunna kommunicera och således forma en sammanhållning och ett samhälle och samhällsinflytande som anger de grundläggande normerna och värderingarna, vilket påverkar individens val av aktiviteter. Det finns ett inflytande på individens val av aktiviteter utifrån kulturens normer och värderingar liksom ur det psykosociala perspektivet som helhet. Det benämns som det personliga inflytandet. Det professionella inflytandet betyder att man genom sitt yrkesval eller frånvaron av ett sådant kommer att tillhöra en subkultur eller grupp av individer som besitter en specifik kunskap eller erfarenhet som påverkar normer, värderingar, val och aktivitetsval (Black & Wells, 2007). Detta arbetet undersöker hur vi blir påverkade i förhållande till våra aktiviteter och aktivitetsval utifrån de normer och värderingar som sammanhanget vi befinner oss i innehåller. Culture & Occupation - a model of empowerment in occupational therapy (Black & Wells, 2007) ger oss verktygen att betrakta aktivitet och aktivitetsval ur ett sociokulturellt och sociopolitiskt perspektiv. Därför har jag valt att låta dessa inflytanden utgöra bakgrund i modellen som representerar teorin i detta arbete. En annan teori som behandlar hur kultur och händelseförlopp påverkar individen ur ett globalt perspektiv och som har studerats i detta arbete beskrivs även i The Occupational Science of Gaia (Ikiugu, 2008). Den driver en tes om hur tro, värderingar, uppfattningar och attityder påverkar vilka beslut och aktivitetsval som görs och hur dessa individuella val har en global påverkan.

Synsätt inom kollektivism, individualism, universalism och relativism

Kollektivismen har ofta varit förknippad med auktoritära samhällen, medan individualismen i dess motsats förknippas med liberala samhällen. Individen kan i sina olika livsaspekter besitta både kollektivistiska och individualistiska karaktärsdrag och beteenden. Det ena perspektivet antas på

arbetet och det andra i familjen och de båda begreppen är således beroende av sammanhang och kan genom individen existera oberoende av samhället eller kulturen i stort (Triandis, 1995).

Individualism, som har sina rötter i västvärlden, har ofta använts som en synonym till liberalismen och har signifierat Europa sedan 1600-talet (Pooremamali, 2012). Individualismen förutsätter att individen tar kontroll över händelser under livsloppet på ett sätt som i kollektivistiska samhällen hänvisar till ödesbestämda förlopp på religiösa grunder. Aktiviteter väljs på olika grunder där den individualistiska är målorienterad och förutseende medan man i en kollektivistisk kultur väljer aktiviteter som utvecklar det inre samt förhåller sig till gruppens funktionalitet och ändamål (Pooremamali, 2012).

Skillnaderna mellan dessa kan beskrivas som samberoende inom kollektivismen och oberoende inom individualismen, den personliga målsättningen är nära sammanhängande med individualismen men inte inom kollektivismen. Normer, åtaganden och plikter hör ihop med de sociala strukturerna inom kollektivismen medan personliga behov och rättigheter är riktlinjen inom individualismen. Fokus på relationer väger tungt inom kollektivismen även om de skulle vara destruktiva, medan individualismen ställer det goda mot det onda för att avgöra fortlevnaden av en relation (Triandis, 1995).

Universalister fokuserar på likheter och gemensamma karaktärsdrag hos mänskligheten i olika kulturer. Man utgår ifrån att människan har gemensamma kvaliteter och behov. Därför har också alla människor lika rättigheter. Kulturella skillnader anses vara av liten betydelse i jämförelse med likheterna. Universalismen har blivit kritiserad ur aspekten att den enbart bygger på västerländska ideal som i grund och botten är individualistiska samt att den ignorerar kulturens betydelse (Pooremamali, 2012).

Relativister fokuserar på skillnader och olikheter kulturer emellan. För relativister är det den kulturella miljön som är avgörande för människans identitet. Begreppet mänskliga rättigheter är beroende av sammanhanget och har olika betydelse beroende på var man befinner sig. Kulturella relativister menar att "sanningen" är beroende av individens sociokulturella miljö (Pooremamali, 2012).

Istanbul som metaforiskt utgör porten mellan väst och öst, är en smältdegel mellan kollektivism, individualism, relativism och universalism sedan det som tidigare påtalats vilar på olika värdegrunder från Osmanska riket till det västinfluerade sekulära samhällsfundament som Atatürks

etablerade 1923. Det innebär att individen möter olika värdegrunder i förhållande till aktiviteter och aktivitetsval. Exempelvis lever praktiserande och icke praktiserande muslimer sida vid sida i det urbaniserade Istanbul.

Ett gemensamt drag för länder i Mellanöstern är att det finns en gemensam syn på familjens sociala betydelse. Familjen är den bärande enheten genom vilken alla beslut fattas och för vilken de flesta aktiviteter utövas (Pooremamali, 2012). Det ligger även i religionens/Islams natur att förmedla ett budskap där familjen tar hand om och har ansvar för varandra. Man behöver förhålla sig till detta och samtidigt ta vara på de egna behoven såsom karriär, produktivitet och självförverkligande som den sekulära västerländska normen anger.

För att sätta bakgrund och förkunskap i ett sammanhang som kopplar till syftet har jag konstruerat ett exempel som illustrerar angelägenheten i min studie: Två personer med ursprung i Turkiet kommer till Sverige på 1960-talet och får ett barn som växer upp i Sverige och således som andra generationens invandrare. Barnet får en normativ påverkan från två riktningar då han/hon växer upp i det svenska samhället med dess normer och förväntningar medan familjen har förväntningar som vilar på en turkisk värdegrund. Vilka förväntningar kommer att väga tyngst för den personen? Familjens eller samhällets? Kommer denna persons förhållande till val och utförande av aktivitet skilja sig från föräldrarnas som inte är uppväxta i det svenska samhället? Kommer den givna sociokulturella dynamiken att förändra hur denna person väljer att genomföra sina dagliga aktiviteter? Kommer denna personens uppfattning av aktivitet i jämförelse med en jämnårig person med en liknande socioekonomisk bakgrund i Turkiet att skilja sig åt?

För att kunna svara på dessa frågor har jag valt att infinna mig i båda dessa kulturella fält vilket möjliggör en nära kontakt med de aktivitetsfenomen som är angelägna för studien och som erbjuder en direkt kommunikation med individer som är verksamma i dessa. Förändringar, skillnader eller frånvaron av sådana i samband med aktivitet efter immigration till Sverige är en aspekt som ligger till grund för det valda syftet.

Syfte

Studien syftade till att undersöka upplevelser av aktiviteter och aktivitetsfenomen från ett turkiskt och ett svensk-turkiskt kulturperspektiv. Undersökningen syftade även till att belysa eventuella förändringar eller frånvaron av sådana i samband med immigration och över tid.

Metod

Jag valde att arbeta med Grounded Theory enligt Glasers version (Glaser, 2010) utvecklad utifrån den ursprungliga metodbeskrivningen (Glaser & Strauss, 1967), därför att Glaser antar en öppen attityd till data. Enligt Glaser är allting data och all relevant information kring forskningsproblemet kan vara användbar i forskningen. Glasers (2010) version av Grounded Theory förespråkar att forskaren efter bästa förmåga befriar sig från förutfattade meningar om hur saker och ting förhåller sig i det valda forskningsfältet. Detta åstadkoms i första hand genom att inte tillgå litteratur innan datainsamlingen var slutförd. Urval och analys av data skedde parallellt. Jag började med att välja ut en källa lämplig för frågeställningen, analyserade datan som kom fram utifrån vad jag behövde veta mer om och valde sedan ut nästa kunskapskälla som analyserades. Detta upprepades till en mättnad i datan uppkommit, dvs att ingen ny data tillkom. Metoden beskrivs som en ständigt jämförande process där data/incidenter jämförs och namnges med koder. Incidenterna tillförs förutom koder begrepp och/eller egenskaper. Det kontinuerliga jämförandet innebär att man beaktar nyinkommen information med den tidigare inhämtade. Det sker parallellt med att man ger den nytillkomna datan ett namn/kod i syftet att skapa en nyanserad informationsbank som indelas i olika kategorier. Den kontinuerliga jämförande processen utgör en påverkan på hur man väljer att namnge koder, begrepp och egenskaper (Glaser & Strauss, 1967). I enlighet med Glaser (2010) gick jag in i forskningsfältet med den öppenhet som metoden angav, men samtidigt med ett fokus som kopplade till mitt syfte. I slutfasen fick jag strukturera om arbetet för att anpassa det till de riktlinjer som en kandidatuppsats anger.

Design

Den naturalistiska designen förutsätter närmast Grounded Theory (Hartman, 2001). En naturalistisk design har sin utgångspunkt i fältet, vilket innebär att man är där människor lever och verkar och där det fenomen man intresserar sig för finns. Man menar att forskaren måste bli en del av fältet man forskar i, vilket för min del innebar att jag bodde i ett hem i Turkiet under tiden som intervjuerna gjordes. Den naturalistiska ansatsen tar sin utgångspunkt i människors vardag och sätter subjektet i centrum. Det innebär att forskaren anmodas att ta intervjupersonens subjektiva upplevelser och erfarenheter och sätta dem i sammanhanget av intervjupersonens miljö och livshistoria för att få ett helhetsperspektiv (Hartman, 2001)). Naturalistisk design är en förstärkning av Glasers (2010) grundprinciper som han menar att Grounded Theory utgör, där det är datan som styr utvecklingen och där man hela tiden bör sträva efter nya vinklar och perspektiv.

Datainsamling

Datainsamlingen innehöll intervjuer, samt ett urval av incidenter och observationer. Nedan beskrivs hur datainsamlingen genomfördes utifrån fem olika perioder i kronologisk ordning. Därefter beskrivs hur datainsamlingen gick till. De första incidenterna och observationerna gjordes via sociala nätverk på sociala medier i samband med “The Gezi Park Events” som sedan har fått utgöra symbolen för centrala funktioner, fenomen och karaktärsdrag i det turkiska samhället. Genom att jag planerade vistelser i Turkiet, samt deltog i sociokulturella och sociopolitiska sammanhang med koppling till Turkiet i Sverige, hade jag i enlighet med Grounded Theory möjlighet att göra observationer med det fokus som studiens syfte krävde.

Tidsperioder för datainsamling

Period 1. Sverige, juni 2013

Tog del av filmat material om “The Gezi park events”.

Nyhetsinformation om de politiska konflikterna via svenskt nyhetsflöde.

Subkulturperspektiv på de politiska konflikterna via gruppkonversation på sociala medier.

Period 2. Turkiet, oktober 2013

Sociokulturella observationer under 4 veckors vistelse i Istanbul för fältstudier.

Information om turkisk populärkultur inom musik och film under 1970-talet.

Fyra intervjuer med totalt fem personer.

Information om litteratur avseende Osmanska riket.

Period 3. Sverige, november 2014

Tre intervjuer med totalt fyra personer.

Tre besök på turkisk filmfestival.

Såg den turkiska filmklassikern Suru.

Deltog i sociokulturella och sociopolitiska aktiviteter tillsammans med personer med anknytning till det turkiska samhället.

Period 4. Turkiet, april 2014

Sociokulturella observationer under 4 veckors praktik på barnhabilitering i Istanbul.

Läste boken “När tistlarna brinner” av författaren Yasar Kemal.

Studiebesök och observation i samband med teateraktiviteter för barn och ungdom med funktionshinder.

Period 5. Sverige, maj och september 2014

Deltog i föreningsliv och fotbollsaktiviteter för personer med anknytning till det turkiska samhället.

Beskrivning av datainsamling i Sverige

Datainsamlingen i Sverige skedde via två kanaler

- Observationer under sociokulturella och sociopolitiska sammanhang med anknytning till Turkiet.
- Intervjuer med personer som har erfarenhet av migration från Turkiet till Sverige.

Min första observation gjorde jag i juni 2013 via nyhetsflöde och sociala media (i Sverige) i förhållande till "The Gezi Park Events" som var en kollektiv mobilisering och resning från folket i som började med en protest mot ett varuhusbygge i en central park i Istanbul, men som fortsatte med protester rörande andra sociopolitiska frågor. Ett konkret exempel är ett spontant filmatiserat barrikadbygge för att stoppa polisens framfart i att forcera bort demonstranter. Filmen delgavs mig via gruppkonversation på sociala medier i samband med nätverk i Turkiet.

I november 2014 såg jag tre filmer i samband med en turkisk filmfestival för observation av sammanhanget samt innehållet i filmerna. Filmfestivalen utgjorde en plats för återanknytning för den turkiska minoriteten.

Deltog därefter i sociokulturella och sociopolitiska aktiviteter tillsammans med personer som har anknytning till det turkiska samhället. Detta skedde genom att jag deltog i en demonstration och sorgmarsch efter det att en pojke omkommit efter en konflikt med polisen i Istanbul. Vi samlades på Sergels torg för att marschera via riksdagshuset fram till Medborgarplatsen för att sedan även delta i en antirasistisk demonstration tillsammans med andra politiskt aktiva grupper.

Jag uppsökte senare en turkisk fotbollsförening för att delta i fotbollsaktiviteter. Initiativet föranleddes av intentionen att bredda min informationsbank vad gäller den turkiska minoritetens gemensamma aktiviteter i Sverige.

Beskrivning av intervjuer i Sverige

Totalt gjordes tre intervjuer (S:1-S:3) med fyra personer i Sverige, de beskrivs nedan.

Intervju S:1

Informanten var en kvinna ca 30 år gammal och andra generationens invandrare från Turkiet, som jag mötte i ett turkiskt filmfestival-sammanhang i Sverige som beskrivet. Hon tillfrågades senare via sociala medier och vi bestämde ett möte på en offentlig institution. Kvinnan önskade sällskap i

intervjun av en man som studerade en yrkesinriktad utbildning och var andra generationens invandrare från sitt ena föräldraled med ursprung i Turkiet. Vi behandlade ämnet dagliga aktiviteter, studier, förhållandet till ursprungskulturen i Sverige, men även i förhållande till religion. Samtalen föranleddes av angelägna ämnen utifrån tidigare intervjuer.

Intervju S:2

Informanten kontaktades via social media. Jag hade träffat informanten en gång tidigare. Hon representerade en minoritetsgrupp från det turkiska samhället och gav ett kompletterande perspektiv på den turkiska mentaliteten generellt och samhället i stort, men även en djuplodande bild av komplexiteten i känslan av kulturell tillhörighet för individen beroende på bakgrund och sammanhang. Vi pratade även om språkets, konstens och kulturella aktiviteters vikt för identiteten, känslan av tillhörighet och bevarandet av den vid emigration.

Intervju S:3

Informanten representerade en äldre generation i sammanhanget med erfarenhet av migration till Sverige på 60-talet. Vi berörde aktuella ämnen, seder och bruk inom familjen, vänskapsförhållanden och olika förhållningssätt i Sverige och Turkiet. Vi samtalade om fördelar och nackdelar med de båda, samt innebörden av att ha tillgång till båda kulturerna.

Beskrivning av datainsamling i Turkiet

Datainsamlingen i Turkiet skedde via två kanaler

- Observationer under sociokulturella och sociopolitiska sammanhang i Turkiet.
- Intervjuer med personer som var aktiva i sociokulturella och sociopolitiska sammanhang.

Under de första fyra veckorna i Turkiet gjorde jag dagliga anteckningar på observationer i förhållande till studiens syfte. Fokus i observationerna var på samhällsaktiviteter för att sedan jämföra dem med koder, tidigare intervjuer och observationer.

Genom att befinna mig i Turkiet och ta del av olika situationer kunde jag observera och anteckna olika aktiviteter i samhället såsom: Att jag blev instruerad av min medpassagerare på ett flygplan, i hur jag skulle hantera pekskärmen belägen på stolsryggen framför mig; vid ankomst till storstadsmiljön kontrollerade en äldre man att jag har fått rätt summa tillbaka av konduktören på färjetrafiken vid ett biljettköp. En liknande incident skedde på ett tåg där en individ noterade att bläcket var slut i min penna när jag antecknade och försåg mig med en ny. På busstrafiken lämnade

man sina pengar till medpassageraren framför som skickade detta vidare framåt genom bussen. Växel och biljett kom tillbaka samma väg som betalningen skickades.

Vidare tog jag del av information om turkisk musik inom populärkulturen under 1970-talet och den symbios av österländska och västerländska normer och ideal som samspelade i det konstnärliga uttrycket både musikaliskt och politiskt.

I samband med den tredje intervjun blev jag informerad om lämplig litteratur om det Osmanska rikets historia för ytterligare förståelse om vad som ligger till grund för samhället. Däribland en historia av närbelägen samexistens mellan olika kulturer.

Under den senare perioden i samband med en fyra veckor lång praktik utanför centrala Istanbul, fick jag ta del av interaktion mellan sjukgymnast, sjukgymnaststudenter och familjer tillsammans med barn. Flertalet observationer berörde kollektivet och den kollektivistiska strukturen för verksamhetens funktionalitet i samband med hälsobefrämjande aktiviteter. Samarbetet skedde mellan anställda inom verksamheten men även i samverkan med föräldragruppen och deras barn. Den kollektivistiska naturen i samverkan mellan verksamhet och föräldrar gestaltade sig även i sammanhanget av en teatergrupp som hade unga med Down Syndrom som målgrupp.

Beskrivning av intervjuer i Turkiet

Fyra intervjuer (T:1-T:4) med totalt fem personer genomfördes och de beskrivs nedan.

Intervju T:1

Jag kom i kontakt med en yngre kvinna som flyttat från Sverige till Turkiet för att praktisera. Hon hade turkisk-svensk bakgrund. Vi inledde intervjun med att prata om situationer i vardagen. Det som jag benämner som autonomt stöd i mina anteckningar och som påträffas kontinuerligt i vardagliga situationer beskrevs av informanten som att bli "Skjutsad hit och dit" av individer i samhället. Vi samtalade om kvinnans vardag och hur en dag och dess innehållande aktiviteter såg ut. Hon jämförde kulturella fenomen i samhället i Turkiet med Sverige. Utifrån informantens information drog jag slutsatsen att stödet från omgivningen inte alltid ges, det kan ibland utebli beroende på sammanhanget. Det vill säga att inget stöd infinner sig automatiskt och att frågor kan bli lämnade utan svar även på förfrågan.

Intervju T:2

Nästa möjlighet till en intervju fann jag i stadens europeiska del där jag konverserade med en man i övre medelåldern som arbetade inom kultur och media. Vi bestämde ett möte för en intervju efter att jag beskrivit syftet med min studie. Jag inledde med samtal om informantens dagliga aktiviteter. Intervjun ledde till konkreta sociopolitiska och sociokulturella resonemang och reflektioner. Vidare samtalade vi om fenomen som berörde stöd från omgivningen i samhället och som min föregående informant beskrev som en mera anmodande attityd. Informanten menade att det finns två sidor av fenomenet: Det stöttande och det uppmanande. Vi samtalade om även "The Gezi Park events".

Intervju T:3

Påföljande informant var ca 40 år gammal och arbetade i en miljö som var representativ för turkisk hantverkstradition. Han arbetade med hantverk under långa och tålamodskrävande arbetsdagar. Mannen önskade att ha sällskap av en kollega i ungefär samma ålder under intervjun. De tillfrågades om aktiviteter under en vanlig dag. Utifrån detta pratade vi om sociokulturella och sociopolitiska aspekter av vardagen men även utifrån särskilda händelser under livsloppet. Ett exempel var militärtjänstgöring. Vidare samtalade vi om händelserna i samband med "The Gezi Park events".

Intervju T:4

Den sista informanten i det turkiska fältet var en kvinna cirka 30 år gammal som studerade inom kultursektorn, med en fot i den akademiska världen och den andra i fältet som verksam utövare av en specifik konstform inom subkulturen. Hennes perspektiv på samhället bidrog till helheten i förståelsen av det sociokulturella och sociopolitiska inflytandet på aktiviteter och aktivitetsval. Frågeställningarna som berikade svaren och informationen var föranledda av de föregående intervjuernas innehåll. Vi pratade om händelserna som berörde "The Gezi Park events".

Urval intervjuer

Informanterna blev tillfrågade via nätverk i Sverige respektive Turkiet och avsåg att ge en bred bild i förhållande till ålder, kön och socioekonomisk bakgrund. Jag valde att intervjua personer som jag inte träffat tidigare eller endast träffat ett fåtal tillfällen. Totalt har sju intervjuer genomförts med nio personer inblandade, varav två av intervjuerna genomfördes med två personer vid samma intervjutillfälle. Fyra av intervjuerna genomfördes i Turkiet och tre av dem i Sverige. Ingen av intervjuerna var på förhand bestämda, utan de valdes utifrån frågeställningar som behövde fördjupas.

Intervjuer/tillvägagångssätt

Intervjuerna genomfördes som öppna samtal mot bakgrund av en intervjuguide där aktivitet eller aktivitetsrelaterade fenomen angav riktningen (Dalen, 2007). Intervjuguiden redigerades utefter kodning av den föregående intervjun samt data från övriga källor och påverkade teman inför nästkommande intervju. Två av intervjuerna ägde rum i informanternas bostad, en i en samhällsinrättning och resterande på offentlig plats utifrån praktiska möjligheter och informanternas önskemål. Samtliga intervjuer började med en information om studien, dess syfte och förutsättningar och ett informationsbrev med samtycke signerades av informanten. I Turkiet genomfördes alla intervjuer på engelska, utom en som genomfördes på svenska. Intervjuerna i Sverige genomfördes på svenska. Alla intervjuer bandades, transkriberades och kodades enligt metoden med undantaget att intervju T:4 avbröts för att fortsätta som ett samtal med anteckningar. Den bandade versionen motsvarade dock de andra i omfattning och längd. På grund av teknikproblem bandades intervju T:1 delvis men fortsatte med anteckningar.

Analys

Procedur för datainsamling från den första observationen fram till kärnvariabeln (Glaser & Strauss, 1967): De inledande observationerna antecknades och kodades enligt metodbeskrivningen. Följande observationer jämfördes med de föregående. Observationerna kodades och kategoriserades. De frågeställningar som framkom genom observationerna användes i intervjuguiden. Intervjuguiden utvecklades med nya teman och frågeställningar inför nästkommande intervju. Då vissa kategorier fylldes på med liknande information i snabb takt gällde det att vara öppen för nya källor. Det för att undvika vad Glaser (2010) beskriver som tvingad eller forcerad data. Genom att vara öppen inför ny information i enlighet med metoden kunde jag skapa en nyanserad informationsbank. Dock kom ett skede då ett tillräckligt antal mättade kategorier tillkommit (ingen ny information hittades). Då studerades sambanden mellan kategorierna, vilka inkluderade aktivitetsvetenskapliga begrepp. Dessa samband utgjorde den information med vilken jag kom fram till en kärnvariabel. Därefter användes selektiv kodning, genom att återvända till fältet med kärnvariabeln i fokus. Den selektiva kodningen gav en informationsbank som låg till grund för teorin.

Exempel på analys: Anteckning om en instruktion från en medpassagerare då jag befann mig på väg till Turkiet. Instruktionen var inte efterfrågad men medpassageraren bedömde att jag behövde hjälp med att hantera pekskärmen på stolsryggen framför mig. Observationen kodades som en ”opåkallad instruktion från omgivningen”, vilket bildade en kategori eftersom liknande incidenter kom att inträffa. Denna observation kom sedan att jämföras med dessa. Vid ett senare tillfälle när en man

kontrollerade att jag hade fått rätt växel tillbaka i samband med ett biljettköp på lokaltrafik kodades denna under samma kategori eftersom den besatt samma kvaliteter. Det var ett stöd från omgivningen i en offentlig situation som jag inte efterfrågade, men som infann sig automatiskt. Dessa iakttagelser kunde i sina individuella beståndsdelar användas i intervjuguiden. Informationen kom i intervjun att nyanseras och bidra till ny information och nya koder som föll in under samma eller nya kategorier. Det fungerade som ett kretslopp där tidigare information användes för att tolka och förstå ny information. När det fanns tillräckligt med kategorier och tillräckligt information i varje kategori kunde man se sambanden mellan dessa. Den gemensamma egenskapen, "flexibilitet" för dessa samband knöts till aktivitetsvetenskapliga begrepp, vilket resulterade i kärnvariabeln. Utifrån kärnvariabeln påbörjades den selektiva kodningen ur vilken min teori har genererats.

Etiska överväganden

Samtliga informanter fick muntlig information och ett skriftligt informerat samtycke med information om studiens metod innehåll och syfte. All data skulle förvaras inlåst och hanteras konfidentiellt, samt att resultatet skulle presenteras så att det inte skulle vara möjligt för läsaren att identifiera informanten. Samtycket syftade till ett medgivande om att spela in en ljudupptagning på ca 45 minuter under frivilliga former där informanten hade rätt att avbryta när så önskas. Det framgick att ljudupptagningen skulle förstöras. Informationen var översatt till engelska. Samtycket undertecknades av informant och intervjuare.

Resultat

I enlighet med syftet har jag undersökt sociokulturellt och sociopolitiskt betingade aktiviteter och aktivitetsfenomen, samt individuella erfarenheter av dessa hos personer som lever i Turkiet eller som lever i Sverige, men har en bakgrund som härleder till Turkiet. Kategoriernas/incidenternas innehåll och gemensamma egenskaper pekar på ett motsägelsefullt samhällsfundament och ett brett spektrum av attityder inför vilka individen behöver sträva efter en pragmatisk flexibel hållning inom familjen och i samhället. Man behöver vara flexibel inför motsägelser i samhällsfundamentet och hierarkierna som samhället innehåller, samt inför förändringar i miljö och omgivning om omständigheterna kräver detta såsom exempelvis immigration till Sverige.

Kärnvariabel

Analyserna resulterade i kärnvariabeln "Pragmatisk flexibilitet i transformationen mellan aktiviteter som förhåller sig till olika miljö, sammanhang och värdegrund."

Flexibilitet var en kontinuerligt förekommande egenskap som framkom i mina observationer och fungerade som ett nyckelbegrepp i att analysera vad som pågick i kategorierna och sambanden mellan dem i den teoretiska kodningen. En informant i Turkiet som beskrev sitt perspektiv på den kulturella identiteten som ett begrepp med två halvor där den ena var mentalitet och den andra sensibilitet. I ett senare samtal med en turkisk familjefar bosatt i Sverige kom vårt samtal också att beröra kulturidentitet. Ur denne informantens perspektiv var kulturidentitet något som kan transformeras: Man kan vara hundra procent turkisk eller hundra procent svensk beroende på miljö och sammanhang. Dessa båda var olika sätt att betrakta kulturidentiteten, men båda syftade till att kulturidentiteten är flexibel och kan användas i syftet att hålla sig pragmatiskt flexibel inför aktiviteter som innehåller olika värdegrunder. Informanten i intervju T:4 säger *"Turkey has it's own original disadvantages and advantages. I'm trying to live with them. To survive with them. I'm trying to accept some of them and not encounter some of them. I mean just to adapt in my individual way so to say"* Det framgår inte konkret vad informanten betraktade som fördelar och nackdelar men att hon förhöll sig pragmatiskt flexibel inför utmaningar och aktiviteter i samhället.

Huvudkategorier

- Stöd, instruktioner och anmodan i samhället.
- Kollektiva aktiviteter och mobilisering.
- Gränsöverskridande samverkan i samhälle och i näringsliv.
- Återanknytning till ursprungskulturen vid immigration.

Stöd, instruktioner och anmodan i samhället

I det turkiska samhället pågår en kontinuerlig opåkallad uppmärksamhet från omgivningen. Denna uppmärksamhet kan uttrycka sig genom stöd i olika situationer, alternativt instruktioner eller tillrättavisningar. Det kan betyda att omgivningen strävar efter att förenkla olika situationer, men det kan även betyda att man blir uppmanad i vad och hur man skall göra i olika vardagsaktiviteter enligt informanten i T:2: *"It means telling you what to do sometimes"*. Jag benämner även uppmärksamheten som en konstant interaktion som upprepar sig i olika incidenter i samhället.

Observationer/Incidenter

Min medpassagerare på ett flygplan gav mig instruktioner i hur man manövrerar pekskärmen belägen på stolsryggen i anslutning till min plats på flygplanet vilket skedde utan anmodan. På ett liknande sätt bad en man på lokaltrafik mig att försäkra att jag hade fått rätt växel tillbaka av konduktören. En passagerare på ett tåg noterade att min bläckpenna tagit slut och försåg mig med en fungerande. Annat opåkallat stöd skedde i sammanhanget av en bymiljö under min första tid för

datainsamling där jag blev försedd med sociala nätverk utan att jag anmodat detta. I det svenska sammanhanget då jag deltog i en fotbollsaktivitet blev jag mot slutet av passet kollektivt understödd i att göra mål eftersom jag inte är en bra fotbollsspelare. Kollektivet hjälptes åt för att ge mig det stöd jag behövde för att integreras i gemenskapen.

Kollektiva aktiviteter och mobilisering

Kollektiv mobilisering är ett fenomen som anmodar anslutning till gruppen i aktiviteter som kan beskrivas som en autonom funktion i det turkiska samhället och som infinner sig i sociokulturellt och sociopolitiskt betingade sammanhang i samhället. Gezi park är ett grönområde i centrala Istanbul. Myndigheterna planerade att bygga ett varuhus där och protesterna och händelserna runt detta speglade på olika sätt dessa mobiliserande krafter. Detta var början på en omfattande mobilisering i samhället för att demonstrera emot och stoppa dessa planer. Informanterna i intervju T:3 återanknöt till demonstrationerna sommaren 2013. Båda instämde med varandra i hur man var flexibel inför interna värdegrunder. *“People at the inside of Gezi, people make the library (Go to the library), child park (Go to the playground). Everybody contributes to a buffet of food for the public. You’re hungry and may have no money. Yeah everybody help each other (säger de båda informanterna unisont på inspelningen). Someone is praying on one side, somebody dancing on the other, somebody’s playing the guitar. Informant A: “Everybody kept living socially”. Informant B: “Everybody’s like friends. I love that”.* I sammanhanget av protesterna umgicks och samarbetade människor över alla sociokulturella, socioekonomiska och sociopolitiska skillnader under det förlopp på ett antal veckor där kollektivet försågs med kost, möjlighet till omvårdnad, men även utrymme för underhållning, bön och andra dagliga aktiviteter under extrema förhållanden.

Observationer/Incidenter

I samband med “The Gezi Park Events” mobiliserade befolkningen till aktiviteter i ett gemensamt syfte. Situationen föranledde även produktiva och sociala aktiviteter såsom att förse kollektivet med mat, underhållning och utrymme att utföra religiöst betingade aktiviteter, exempelvis bön. Moskéernas böneutrop ljuder 5 gånger om dagen och anger tidpunkten för förberedelse och kollektiv samling inför bönceremonin. Den anger alltså vilken aktivitet man skall utföra utefter en viss procedur på angiven tidpunkt. Denna aktivitet är således ryggraden i aktivitetsrepertoaren för praktiserande muslimer i Turkiet och i Sverige. Bönen i sig innehåller aktiviteter i förhållande till hygien, rörelse och pekar således på en koppling mellan religiösa ritualer och hälsobefrämjande aktiviteter. En annan politisk händelse i ursprungskulturen fungerande som en kollektivt mobiliserande kraft i att utföra gemensamma aktiviteter i Sverige. När ursprungskulturen i detta fallet befann sig i konflikt och sorg skedde en förening där man organiserade gemensamma

aktiviteter och demonstrationer inom den egna minoriteten men samtidigt över internt sociokulturella och sociopolitiska skillnader. En kollektiv mobilisering trädde i kraft där de uppgifter som krävdes för att genomföra en manifestation fördelades. I ett utbildningsrelaterat sammanhang deltog ett tiotal sjukgymnaststudenter heltid för gemensam praktik där alla närvarade vid barnens besök hos sjukgymnasten på habiliteringen. Man delade samma erfarenhet och utbildning i samband med praktiken. En vardagssituation i samhället som speglade den kollektiva effektiviteten var på lokaltrafik där man gick på via den bakre dörren när bussen var full och lämnade sina pengar till passageraren framför som skickade kontanterna vidare tills dess att pengarna nått fram till chauffören. Biljett och växel kom då tillbaka på samma sätt. Man hittade en kollektiv lösning på aktiviteten där både lokaltrafiken och passageraren gynnades av samarbetet. Samma principer gällde vid så kallad kollektivtaxi eller "Dolmus" där man hade utsatta träffpunkter för taxi som skulle köra vissa sträckor och som kunde ta cirka 10 passagerare.

Gränsöverskridande samverkan i samhälle och i näringsliv

I samhället observerade jag att olika verksamheter kontinuerligt kommunicerade och samverkade. Det betydde att man kompletterade varandras utbud eller utbyter tjänster. Detta var en arbetsstruktur som synliggjordes bland lokala näringsidkare. Man samarbetade med en struktur som gynnade effektiviteten och produktiviteten för båda parter/kollektivet snarare än att konkurrera med varandra.

Observationer/Incidenter

Gränsöverskridande samverkan i samhälle och i näringsliv hör ihop med tidigare observationer såsom i "The gezi park events" där man utförde aktiviteter över sociopolitiska och sociokulturella skillnader när situationen krävde det eller det var gynnsamt för alla parter. Hotellverksamheter öppnade sina lokaler för vård av skadade under demonstrationerna eller där utrymme skapades för religiösa aktiviteter i en polariserad verklighet mellan troende och icke troende bland demonstranterna liksom det skapades utrymmer för populärkulturella uttryck såsom musik. I sammanhanget av ett studiebesök vid praktik kunde jag ta del av information om att ett föräldrakollektiv var drivande ekonomiskt i att finansiera en teaterverksamhet med målgruppen unga med Down Syndrom. I förhållande till verksamheter i samhället gjorde jag observationer om att lokala näringsidkare inom café och restaurant kompletterade varandras utbud till gästerna. Man kunde sitta på en servering men samtidigt få en beställning från en annan. Teserveringen levererade dryck till skomakarens kunder. Som ytterligare ett exempel på en observation kompletterade mäklare varandras utbud då det gynnade alla parter intressen.

Återanknytning till ursprungskulturen i Sverige

Denna kategori representerar den pendling och transformation som skedde mellan de aktiviteter som individen förhöll sig till vardagen i det svenska samhället och aktiviteter som hade en anknytning till ursprungskulturen. En informant sa *“Mitt hemspråk är ju på väg att försvinna. Jag förstår lite grann. Jag känner en otrolig stress av att det ska försvinna, så jag har tvingat mina föräldrar att prata det med systersonen och han förstår. Det är helt underbart för det är han som lär mig.”* Detta visar ett skäl till varför det kan vara angeläget att återanknyta till aktiviteter som förhåller sig till det turkiska kollektivet samtidigt som det gav en pusselbit av förklaringen till varför kollektivet mobiliserade till gemensamma aktiviteter i Sverige. Det fanns ett individuellt behov och ett kollektivt ansvar i att skapa sammanhang som gjorde det möjligt att återanknyta till aktiviteter och sammanhang som hade en koppling till ursprungskulturen via vilket man exempelvis kan bevara språket. Det krävde flexibilitet att pendla mellan de sociokulturella aktiviteter som förhöll sig till familjen och ursprungskulturens gemensamma aktiviteter med dess normer och värderingar och de som Sverige innehåller i förhållande till arbetsplats, sociala nätverk och samhället i övrigt.

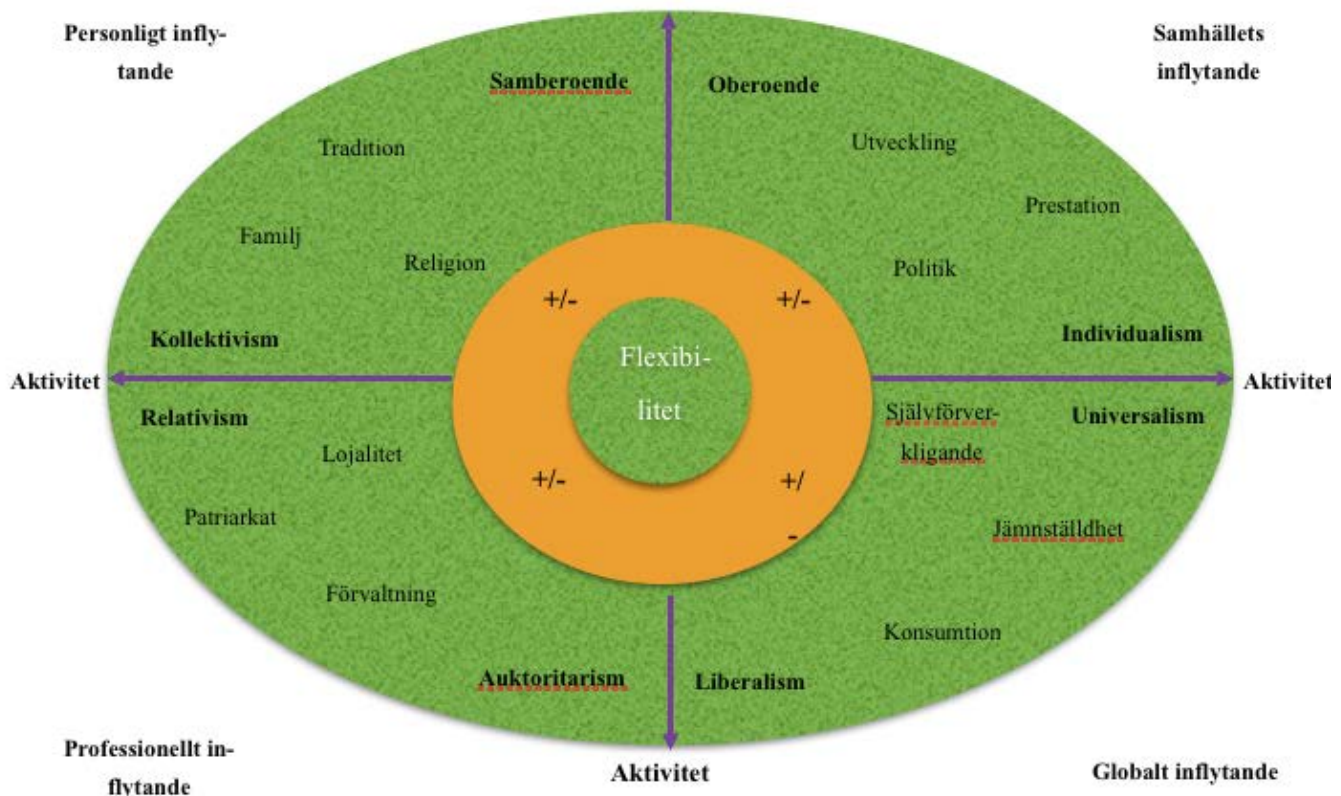
Observationer/Incidenter

Jag gjorde observationer som berörde återanknytning till ursprungskulturen vilket kunde ske genom förvaltandet av språket och musik, samt genom att den äldre generationen förmedlade kunskap om ursprungskulturen till den yngre. Festivalsammanhang med teman som förhöll sig till ursprungskulturen utgjorde ett annat forum för återanknytning via musik, men även matkultur. Andra forum för återanknytning i mina observationer var föreningsliv och i synnerhet idrottssammanhang, genom vilka man utförde aktiviteter tillsammans med den egna minoriteten i det svenska samhället. Kollektiv mobilisering i samband med politiska skeenden i Turkiet utgjorde även en plattform för gemenskap med den egna minoritetsgruppen. Vidare exempel är en man i pensionsålder återknöt genom att pendla mellan Sverige och Turkiet sedan han avslutat sitt yrkesliv och som således pendlade flexibelt mellan de båda ländernas olika värdegrunder.

Teori

Individen väljer medvetet delaktighet i aktiviteter som förhåller sig till den värdegrund eller det kulturella sammanhang som hen önskar. Begreppen i teorin innehåller dock en påverkan på individens val utifrån miljö och sammanhang. Förhållandet mellan begreppen i figuren, påverkan av yttre faktorer, samt människans känsloliv, måste därför beaktas i hela sin komplexitet när vi tittar på individens förmåga till egna val och beslut. Likväl som det ställer krav på individens flexibilitet, innebär yttre påverkan från olika riktningar friktion och påfrestning, vilket kan ha en positiv eller

negativ inverkan på dessa aktivitetsutföranden och aktivitetsval. Figuren nedan, med ögats funktion som metafor, kan användas som ett verktyg i att illustrera hur olika faktorer spelar in på aktivitetsutförande och aktivitetsval i förhållande till individens utmaningar när man ställs inför en ny kultur eller olika värdegrunder i vardagen.

Figur 1: Illustration över värdegrunder och begrepp i förhållande till aktivitetsval och flexibilitet

Figuren representerar ett öga. Ovalen som form utgör inte en definierad symmetri liksom att de olika normer och värderingar som bottnar i en människas ursprungskultur inte har en definierad symmetri. Ovalen får därför symbolisera denna bristen på symmetri. Pupillen är cirkulär och flexibel och får således utgöra en metafor för just flexibilitet. Det är via pupillen alla intryck strömmar in och bearbetas av vår tankeverksamhet och vårt emotionella liv. Aktivitet refererar inte enbart till vad en person gör utan även till vad en person vill, behöver och förväntas att göra. Vi utför våra aktiviteter utifrån vår världsbild med innehållande värderingar, normer, personliga uppfattningar och attityder. Resultatet av våra intryck påverkar vilka aktiviteter vi väljer att utföra,

samt hur och tillsammans med vem vi utför dem. Pupillen kan också ses som en metafor för mängden intryck som släpps in beroende på ljusinsläpp, men även vad vi väljer att belysa. Om individen väljer att belysa ursprungskulturen vidgas pupillen och hen släpper in intrycken från det sammanhanget, vilket troligen utmynnar i ett aktivitetsval som är kopplat till detta fokus. Individen kan ta intryck från olika riktningar, välja och anpassa hur mycket intryck hen släpper in. Modellen illustrerar individens möjlighet till att medvetet välja en pragmatiskt flexibel hållning inför aktiviteter som förhåller sig till olika värdegrunder. Den visar hur individen medvetet kan anpassa sina aktivitetsval och aktivitetsutföranden i förhållande till kulturidentiteten på ett flexibelt sätt beroende av miljö och sammanhang, men även att förhållningen till aktiviteter som orsakar för stor värdegrundsmässig friktion kan förändras över tid.

Resultatdiskussion

Jag väljer att inleda med dikten "The hidden treasure is in me" av 1400-1500-talspoeten Kaygusuz Abdal (Ferraro & Bolat, 2009) eftersom den har ett innehåll som gestaltar känslan att vara en del av två världar och rättigheten att vara det. Det är ur ett perspektiv en utopisk målning som förmedlar en del av kärnan i denna studie.

The ocean, the endless sky, the quarry and the gems are in me.

Open your eyes, look carefully: Both worlds are in me.

The spirit and the body, the proof and the evidence,

both profit and loss-

The whole marketplace is in me.

I am the purpose of mankind, the whirling movement of the earth;

I am the school and the knowledge-

The seal of completion is in me.

I am the Muslim. I am the Christian.

I am the place they both consider holy.

Som påtalat i resultatet har en informant i Turkiet från intervju T:2 beskrivit sitt perspektiv på den kulturella identiteten som ett begrepp med två halvor där den ena är mentalitet och den andra sensibilitet. En turkisk familjefar i Sverige beskrev kulturidentiteten som något som kan transformeras, man kan vara hundra procent turkisk eller hundra procent svensk beroende på miljö och sammanhang. Båda informanternas perspektiv på kulturidentitet innehåller flexibilitet likväl som dess motsats rigiditet, i det att det förstnämnda perspektivet kan uppfattas som en rigid förhållning till vad mentalitet kontra sensibilitet skall betyda. Det verkar finnas en förutfattad bild

från informantens sida av vad en turkisk kontra svensk mentalitet eller sensibilitet skall innebära. Trots det kan man uppfatta att kulturidentiteten kan vara nyanserad med hjälp av de påtalade komponenterna mentalitet och sensibilitet, beroende på det kulturella sammanhanget som individen befinner sig i. Det sistnämnda informantens perspektiv kan tyckas representera den optimala flexibiliteten ur perspektivet att man helt kan transformeras mellan två kulturidentiteter. Rigiditeten består där i att kulturidentiteten är onyanserad men flexibel beroende på miljö och sammanhang. Båda perspektiven tillsammans kan ge en förklaring till vad en flerdimensionell kulturidentitet kan innebära för individen.

Resultaten visar på att en del av den turkiska minoriteten i Sverige väljer att återanknyta till ursprungskulturen genom sociokulturella och sociopolitiska aktiviteter. En informant pratar om en stresskänsla över det försvinnande språket. Vikten av att behålla sin ursprungsidentitet framgår även i en studie som beskriver att personer som emigrerat från Turkiet till Norge har sämre psykisk hälsa på grund av förlusten av sin ursprungsidentitet än de som emigrerat från Turkiet till Sverige (Virrta, Sam & Westin, 2004). Det betyder att den förstnämnda gruppen återanknyter mindre till sammanhang som kopplar till ursprungsidentiteten. Man kan tolka det som att det är nödvändigt att hålla en pragmatisk flexibilitet inför att pendla mellan normer och värdegrunder inom familjen och de aktiviteter som man är delaktig i på arbetsplatsen, i föreningslivet och andra aktiviteter av hälsobefrämjande skäl.

Resultaten i föreliggande studie visar att personer i Sverige med anknytning till det turkiska samhället har en "kulturell kompetens" på grund av den erfarenhet man besitter i att förhålla sig till olika värdegrunder i dagliga aktiviteter ur ett historiskt sociokulturellt och sociopolitiskt perspektiv. Black och Wells (2007) beskriver kulturell kompetens som att det mänskliga görandet innehåller mönster som är integrerade med den specifika kulturen ifråga som består av tankar, kommunikation, handlingar, normer och värderingar. Kompetensen i sammanhanget består av den kunskap och erfarenhet vi har i förhållande till en eller flera kulturer. Kulturell kompetens är således en erfarenhet och kunskap som är en fördel i bemötandet av andra kulturer. Ikiugu (2008) menar att liksom vi har känslor inför aktiviteter som vi mot olika bakgrund företar oss, är det vi gör väljer att göra en del av vem vi är, i enlighet med "Psychosocial conceptual practice models in occupational therapy" (Ikiugu, 2007). Jag menar därför att där finns en kollektivt mobiliserande kraft som sammanför minoriteten till sammanhang att återkoppla till sin ursprungskultur. Förlorar man delaktighet i aktiviteter kopplade till ursprungskulturen så förlorar man en del av vem man är och således sitt välbefinnande. Som illustreras i modellen kan därför individen anpassa hur mycket delaktighet man har i den egna, respektive värdkulturens aktiviteter utifrån det egna behovet. Detta

förutsätter tillgång till återanknytning och ett levande kultur och föreningsliv i samband med ursprungskulturen.

Kollektivet och patriarkatet förutsätter kommunikation, stöd och instruktioner i vardagen för att samhället som det är uppbyggt skall fungera. Man behöver förhålla sig flexibel inför omgivningens tendens att interagera i individuellt initierade aktiviteter. Flera studier tar upp familjens betydelse i Mellanöstern, det är den viktigaste sociala enheten som man måste värna (Pooremamali, Persson & Eklund, 2011; van den Brink, 2003). Familjen har en stark patriarkalisk struktur och en hierarki baserad på ålder, kön och status (van den Brink, 2003). Det är diskutabelt huruvida dessa mönster från familjernas och patriarkatets miljöer upprepar sig i det urbana sammanhanget eftersom dina medmänniskor generellt betraktas som familj i en större omfattning än i ett individualistiskt samhälle. Från mitt perspektiv är det ett rimligt antagande. Den hierarkiska och patriarkala värdegrunden kan ta olika uttryck. Man tar hand om varandra, instruerar varandra, anmodar varandra på gott och ont beroende på sammanhanget, vilket också framkom i min studie. Mellan detta och den individualistiska svenska värdegrunden där oberoendet är högt värderat står många paradoxer som kräver en pragmatisk flexibilitet för att kunna pendla mellan.

Den kollektiva mobiliseringen som samhällsfunktion är främst ett uttryck för den kollektivistiska värdegrunden, men kan även betraktas utifrån förutsättningarna i det turkiska samhället specifikt. Det ställer en fråga om huruvida man mot bakgrund av en värdegrund som innehåller både kollektivistiska och individualistiska element som den gör i Turkiet har utvecklat en större flexibilitet i att pendla mellan dessa? Det behöver jämföras med andra grupper som immigrerat till Sverige från Mellanöstern. Det i sin tur skulle kräva ytterligare kunskap om andra nationer och kulturer specifik som skulle kunna ha en snarlik historik i förhållande till värdegrunder. Kulturell kompetens är en ett begrepp som innebär en livslång process att lära sig förstå, acceptera, och hantera möten med andra kulturer på ett sätt så att det genererar konstruktiva relationer mellan människor som besitter olika värdegrunder (Black & Wells, 2007). Går det att jämföra eller likställa den turkiska individens erfarenheter av aktiviteter generellt och/eller i förhållande till emigration och immigration med andra minoritetens erfarenheter? Är mitt resultat en generalisering av vad det kan innebära att förhålla sig till två eller flera kulturidentiteter i sammanhanget av immigration eller förhåller sig mitt resultat till den turkiska kulturen specifikt? I resultatet beskrivs information om samverkan mellan olika grupper i samhället i en kollektiv mobilisering gentemot myndigheternas beslut om ett varuhusbygge i samband med "The Gezi Park Events". Denna händelse öppnade datainsamlingen och har löpande återkopplats till i denna text eftersom den innehåller information och incidenter som infinner sig i alla kategorier. Således utgör "The Gezi Park Events" sinnebilden

för den kollektiva samhällsfunktionen, det kontinuerliga stödet mellan individer och grupper, gränsöverskridande samverkan trots stora sociokulturella och sociopolitiska skillnader och i detsamma myndigheternas tillrättavising. Informanten i intervju T:4 beskriver samhället som: *“Turkey has it’s own original disadvantages and advantages. I’m trying to live with them. To survive with them. I’m trying to accept some of them and not encounter some of them. I mean just to adapt in my individual way so to say. The society is still like a child trying to grow up mostly. The patriarch of the society is something like that”*. Svaret föranleddes av en fråga om en beskrivning av patriarkatet och hierarkierna i det turkiska samhället. Svaret pekar på en ung nation i *“a child trying to grow up”* vilket det är i en relativ bemärkelse. Samtidigt poängterar det dess historiska och flerdimensionella sociopolitiska och sociokulturella kulturarv. Paradoxerna i samhället och den turkiska minoritetens kollektiva erfarenhet kan ha skapat gynnsamma förutsättningar i att kunna förhålla sig pragmatiskt flexibel i aktiviteter som anknyter till olika värdegrunder. Även inom det egna landet måste man hålla sig flexibel mellan den kollektivistiska och individualistiska värdegrunden, när det individuella eller gemensamma syftet kräver det. Detta beskrivs i min teori och är en del av slutsatsen i detta arbete. Åter kräver det ytterligare studier i förhållande till andra minoriteter. Är minoriteter som saknar de förutsättningarna som den turkiska minoriteten har mindre flexibla inför att växla mellan aktiviteter och sammanhang som är förknippade med olika värdegrunder?

Aktivitetsidentitet har sina rötter i känslan för den egna kapaciteten, effektiviteten och kompetensen genom fortlöpande delaktighet i aktivitet (Pooremamali et al, 2015) och kultur har en viktig plats i aktivitetsutförandet eftersom vi lär oss våra färdigheter i samband med riktlinjerna som kulturen vi befinner oss i. Bredden mellan sociokulturell, sociopolitisk och socioekonomisk bakgrund samt vilka aktiviteter vi väljer att utföra i förhållande till detta är stor, men det pekar även på att de ständiga transformationerna inte är friktionsfria. Vi är kontinuerligt under inflytande av händelseförlopp eller faktorer som vi inte kan förutse eller kontrollera och som kommer att ha en påverkan på vilka aktiviteter vi utför och tillsammans med vem vi utför dem, i förhållande till samhällets inflytande, det globala inflytandet, det personliga och professionella inflytandet. När vi ställs inför aktiviteter där olika värdegrunder ligger nära varandra och riskerar att kollidera, krävs en pragmatisk flexibilitet som annars riskerar att vändas till dess motsats, det vill säga rigiditet.

Metoddiskussion

Validitet i kvalitativa studier förhåller sig till undersökningsuppläggning, datainsamlingsmetodik, analys av data och resultat. Ur Maxwells perspektiv som beskrivet av Starrin och Svensson (1996)

vad gäller validitet, kan den sägas vara relationen mellan redovisning och något utanför denna redovisningen, såsom forskarens uppfattning av verkligheten.

I fallet av min studie har det inneburit att datainsamlingen är genomförd under olika perioder och att intervjuerna och observationerna är genomförda i två olika länder, Sverige och Turkiet. Jag har haft möjlighet att vistas i Turkiet återkommande och under längre perioder. Då jag har varit ensam författare till denna studie har jag inte kontinuerligt diskuterat min analys av informationen. Mina observationer och min analys kan ha färgats av detta samt av mina egna erfarenheter av det svensk-turkiska perspektivet på sociokulturella och sociopolitiska aktiviteter. Detta kan vara en svaghet i studien. För att motverka det har jag behövt vara uppmärksam på att byta perspektiv vilket en naturalistisk design anmodar (Burgess, 1984) genom att tillgå många olika typer av källor. Datamängden från sammanhang med anknytning till Turkiet i Sverige är mindre än den som är inhämtad i Turkiet. Mängden data i sammanhang med anknytning till sociokulturella och sociopolitiska sammanhang hade kunnat vara större från det svenska samhället för att kunna göra fler jämförelser och således fördjupa analysen vad gäller förändring av aktiviteter och aktivitetsval över tid vid immigration. Jag har i samband med resultaten hämtat kunskap om Turkiets sociokulturella och sociopolitiska historia för att kunna förankra aktivitetsfenomen både på individ och samhällsnivå i strävan efter en god validitet.

Jag har strävat efter en så bred grupp av informanter som möjligt utifrån ålder, kön och socioekonomisk bakgrund, men varit begränsad till urbana miljöer i Turkiet och i Sverige. Det kan ha bidragit till ett för snävt perspektiv i synen på samhället. Jag har dock använt en bredd av informationskällor för kompletterande observationer såsom "Låt tistlarna brinna" av författaren Yasar Kemal.

Det finns olika formuleringar av Grounded Theory. Därför har jag även tagit del av pedagogiska tolkningar (Starrin & Svensson, 1996) samt (Dalen, 2010). Grundad Teori (Glaser, 2010) har inställningen att all information från forskningsfältet betraktas som relevant data samtidigt som det finns en tydlig struktur för hur datan skall analyseras (Hartman, 2001). Jag har analyserat, tolkat och beskrivit min data och illustrerat min verklighetsuppfattning i förhållande till kärnvariabeln och den selektiva kodningen, vilket kan föranleda en frågeställning om "tvingad data" (Glaser, 2010). Det betyder att man genom förförståelse eller förutfattade meningar om hur saker och ting förhåller sig inte har åstadkommit en öppenhet i observationerna. Jag har dock presenterat en teori med hjälp av en figur för att tydliggöra teorins och resultatens användbarhet. Jag har samtalat med informanterna om ämnen som berör studien och dess syfte, samtidigt som intervjuguiden uppdaterats i takt med

datainsamlingen. Det har bidragit till feedback från informanterna genom att de besvarat med sina perspektiv på de frågeställningar som uppstått i processen och som går att koppla till sociokulturellt och sociopolitisk betingade aktiviteter.

Slutsats

Studien visade att personer som har flyttat till Sverige från Turkiet behöver sträva efter en pragmatisk flexibel hållning inför aktiviteter som anknyter till både den kollektivistiska och individualistiska värdegrunden för att kunna anpassa sig till de krav som de olika sammanhangen inom familjen och ute i samhället ställer på individen. Således även för välbefinnande och hälsa. Aktivitetsrepertoaren med dess innehållande normer och värderingar förändras över tid beroende på graden av exponering inför och delaktigheten i aktiviteter som förhåller sig till ursprungskulturen. Den turkiska minoritetens kollektiva erfarenhet kan ha skapat gynnsamma förutsättningar i att kunna förhålla sig flexibel i aktiviteter som förhåller sig till olika värdegrunder mot grund av att man även inom det egna landet måste hålla sig flexibel mellan den kollektivistiska och individualistiska värdegrunden. Den pragmatiska flexibiliteten kan vändas till sin motsats om friktionen i pendlingen mellan olika värdegrunder i aktivitet blir för stark.

Referenslista

- Black, R.M & Wells, S.A. (2007). *Culture & Occupation - A model of empowerment in occupational therapy*. Berthesda, MD: AOTA
- Burgess, R.G. (1984). *In the field: An introduction to field research*. London: Unwin Hyman.
- Dalen, M. (2008). *Intervju som metod*. Enskede: TPB.
- Ferraro, J., & Bolat, L. (2009). *Quarreling with God. Mystic Rebel Poems of the Dervishes of Turkey*. Mersin: Latif Bolat.
- Glaser, B.G., & Strauss, A.L. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for qualitative research*. Chicago: Aldine.
- Glaser, B.G. (2010) *Att göra grundad teori: Problem, frågor och diskussion*. (H. Thulesius & T. Åström, övers). Mill Valley: Sociology.
- Hartman, J. (2001). *Grundad teori - Teorigenerering på empirisk grund*. Lund: Studentlitteratur.
- Ikiugu, M.N. (2008). *Occupational Science in the Service of Gaia: An essay describing a contribution of occupational scientists to the solution of prevailing global problems*. Baltimore: America Star.
- Pooremamali, P. (2012). *Culture, occupation and occupational therapy in a mental health care context. The challenge of meeting the needs of Middle Eastern immigrants*. Avhandling för doktorsexamen, Malmö högskola.
- Pooremamali, P., Persson, D., & Eklund, M. (2011). Occupational therapists' experience of working with immigrant clients in mental health care. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 18, 109-121.
- Pooremamali, P., Persson, D., Östman, M., & Eklund, M. (2015). Facing the challenges during psychosocial rehabilitation - Middle Eastern immigrants' paths to occupational well-being. *Journal of Occupational Science*, 2, 228-241.

Starrin, B. & Svensson, P.G. (1996). *Kvalitativa studier i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur.

Stone, G.V. M. (2005). Personal and environmental influences on occupations. In C. H. Christiansen, C. M. Baum & J. Bass-Haugen (Eds.), *Occupational therapy: Performance, participation, and well-being* (3rd ed.). Thorofare, NJ: SLACK.

Van den Brink, Y. (2003). Diversity in care values and expressions among Turkish family caregivers and Dutch community nurses in the Netherlands. *Journal of Transcultural Nursing*, 14, 146-154.

Virta, E., Sam, D.L., & Westin, C. (2004). Adolescents with Turkish background in Norway and Sweden: A comparative study of their psychological adaptation. *Scandinavian Journal of Psychology*, 45, 15-25.